

Geografiya

Umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 10-sinfi uchun darslik

Oʻzbekiston Respublikasi Xalq taʼlimi vazirligi nashrga tavsiya etgan

YANGI NASHR

UO‘K 91(075.3)

KBK 26.8ya72

G 35

Tuzuvchilar:

V. N. Fedorko, N. I. Safarova, J. A. Ismatov, E. Y. Nazaraliyeva

Taqrizchilar:

- M. Egamberdiyeva** — Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zMU, Geografiya va tabiiy resurslar fakulteti, Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya kafedrasida dotsenti;
- Z. Abdalova** — Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Geografiya va uni o‘qitish metodikasi kafedrasida dotsenti;
- F. Rajabov** — Toshkent viloyati Chirchiq davlat pedagogika instituti, Geografiya kafedrasida mudiri, g.f.f.d. (PhD), dotsent;
- R. Abdiyev** — Navoiy viloyati Navoiy shahar 11-maktab geografiya fani o‘qituvchisi;
- L. Boltayeva** — Toshkent shahar Yunusobod tumani 273-maktab geografiya fani o‘qituvchisi;
- M. Rashidova** — Toshkent shahar Yashnaobod tumani 198-maktab geografiya fani o‘qituvchisi;

Xaritalar geografiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) **Viktor Fedorko** tahriri ostida berildi.

Geografiya [Matn]: 10-sinf uchun darslik / V. Fedorko [va boshq.]. — Toshkent: Respublika ta‘lim markazi, 2022. — 192 b.

ISBN 978-9943-8453-6-7

SHARTLI BELGILAR:

— kalit so‘zlar

— bilimlarni faollashtiramiz

— eslab qoling!

— savol va topshiriqlar

*Respublika maqsadli kitob jamg‘armasi mablag‘lari hisobidan chop etildi.
Original maket va dizayn konsepsiyasi Respublika ta‘lim markazi tomonidan ishlandi.*

ISBN 978-9943-8453-6-7

© Respublika ta‘lim markazi, 2022

Mundarija

Kirish	5
I bo‘lim. Jahonning umumiy tavsifi	6
1-bob. Jahonning siyosiy xaritasi	6
1-§. Jahonning siyosiy xaritasi	6
2-§. Jahon mamlakatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanganligi bo‘yicha tasnifi.....	10
3-§. Mamlakatlarning boshqaruv shakli va davlat tuzilishi	13
4-§. Amaliy mashg‘ulot	
<i>Jahon siyosiy xaritasi bilan ishlash</i>	16
2-bob. Jahon tabiiy resurslari	18
5-§. Mineral resurslar geografiyasi	18
6-§. Tugamaydigan va tiklanadigan tabiiy resurslar geografiyasi	21
7-§. Loyiha darsi. Global ekologik muammolar	25
3-bob. Jahon aholisi	27
8-§. Dunyo aholisining soni, o‘sishi va joylashishi	27
9-§. Jahon aholisining yosh, jinsiy va irqiy tarkibi	32
10-§. Dunyo aholisining etnik va diniy tarkibi	36
11-§. Jahon mamlakatlarning urbanizatsiyasi	39
12-§. Amaliy mashg‘ulot. <i>Aholi harakati, tarkibi va joylashuviga oid masalalar</i>	43
4-bob. Jahon xo‘jaligi geografiyasi	44
13-§. Jahon xo‘jaligi va xalqaro mehnat taqsimoti	44
14-§. Jahon iqtisodiyoti markazlari va xalqaro integratsiya jarayonlari	48
15-§. Amaliy mashg‘ulot. <i>Jahon xo‘jaligi va uning tarkibini o‘rganish</i>	51
16-§. Jahon energetikasi geografiyasi	53
17-§. Amaliy mashg‘ulot. <i>Jahon sanoati geografiyasi va uning o‘zgarib borishini o‘rganish</i>	56
18-§. Jahon qishloq xo‘jaligi geografiyasi.....	59
19-§. Jahon transporti geografiyasi	63
20-§. Xalqaro iqtisodiy aloqalar geografiyasi	66
21-§. Umumlashtiruvchi dars.....	69
II bo‘lim. Jahonning regional tavsifi	70
5-bob. Yevropa mamlakatlari	70
22-§. Yevropaning geografik o‘rni, chegaralari va siyosiy xaritasi	70
23-§. Amaliy mashg‘ulot. <i>Yevropa siyosiy xaritasini o‘rganish</i>	74
24-§. Germaniya Federativ Respublikasi	76
25-§. Buyuk Britaniya va Shimoliy Irlandiya Birlashgan Qirolligi	79
26-§. Fransiya Respublikasi	82
27-§. Italiya Respublikasi	85
28-§. Rossiya Federatsiyasi.....	88
29-§. Rossiya Federatsiyasi xo‘jaligi	91
30-§. Umumlashtiruvchi dars.....	94
6-bob. Osiyo mamlakatlari.....	95
31-§. Osiyo qit‘asining geografik o‘rni, chegaralari va siyosiy xaritasi	95

32-§. Amaliy mashg'ulot. <i>Osiyo siyosiy xaritasini o'rganish</i>	98
33-§. Osiyo mamlakatlarining iqtisodiy rivojlanganligi	100
34-§. Qozog'iston Respublikasi	103
35-§. Qirg'iz Respublikasi	106
36-§. Turkmaniston Respublikasi.....	109
37-§. Tojikiston Respublikasi.....	112
38-§. Amaliy mashg'ulot. <i>Markaziy Osiyo mamlakatlarining qiyosiy geografik tavsifi</i>	115
39-§. Turkiya Respublikasi.....	116
40-§. Amaliy mashg'ulot. <i>Eron, Afg'oniston va Pokistonning qiyosiy geografik tavsifi</i>	119
41-§. Xitoy Xalq Respublikasi.....	123
42-§. Xitoy iqtisodiyoti va iqtisodiy rayonlari	125
43-§. Koreya Respublikasi.....	128
44-§. Yaponiya	131
45-§. Hindiston Respublikasi.....	134
46-§. Fors qo'ltig'i arab davlatlari	137
47-§. Umumlashtiruvchi dars.....	139
7-Bob. Afrika, Avstraliya va Okeaniya, Amerika mamlakatlari	141
48-§. Afrikaning geografik o'rni, siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari	141
49-§. Afrika mamlakatlarining aholisi va xo'jaligi.....	145
50-§. Janubiy Afrika Respublikasi	148
51-§. Nigeriya Federativ Respublikasi.....	151
52-§. Misr Arab Respublikasi	154
53-§. Amaliy mashg'ulot. <i>Afrikaning siyosiy xaritasi, tabiiy va iqtisodiy geografik sharoitini o'rganish</i>	157
54-§. Avstraliya Ittifoqi.....	159
55-§. Amerikaning siyosiy xaritasi.....	162
56-§. Amerika Qo'shma Shtatlari	167
57-§. AQSH xo'jaligi va iqtisodiy rayonlari	170
58-§. Kanada	174
59-§. Braziliya.....	176
60-§. Umumlashtiruvchi takrorlash.....	179
Glossariy	180
Foydalanilgan va tavsiya etilayotgan adabiyotlar ro'yxati	183
Xalqaro statistik ma'lumotlar bilan tanishishda foydalanish mumkin bo'lgan veb saytlar.....	184
Ilova	185

Kirish

Aziz o'quvchilar! Sizlar 10-sinfda geografiya darslarida ushbu darslik yordamida zamonaviy dunyo, uning yirik mintaqalari hamda xalqaro iqtisodiy va siyosiy tizimda muhim o'rin egallagan davlatlarga xos ijtimoiy-iqtisodiy geografik xususiyatlarni o'rganib olasizlar, turli global va mintaqaviy iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik jarayonlar haqida tizimli ma'lumotlarga ega bo'lasizlar.

Darslikning asosiy maqsadi sizlarga jahon, uning yirik mintaq va mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaviy bilim berish, mustaqil bilim olish va uni amaliyotda qo'llashni o'rgatishdan iborat.

Darslik **“Jahonning umumiy tavsifi”** va **“Jahonning regional tavsifi”** bo'limlaridan iborat. Umumiy qismning asosiy vazifalari jahonning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo'jaligi haqidagi umumiy ilmiy tasavvurni shakllantirishdan iborat. Darslikning regional qismida jahonning yirik mintaqalari — Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstraliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlari ochib berilgan.

Shuningdek, barcha qit'alardagi tayanch, ya'ni har tomonlama e'tiborga sazovor davlatlarning geografik tavsiflariga bag'ishlangan mavzular ham ushbu bo'limdan joy olgan. Eng katta e'tibor respublikamiz joylashgan Osiyo qit'asi mamlakatlariga qaratilgan. Mamlakatlarning iqtisodiy-geografik tavsifi mazkur fanda qabul qilingan va sinalgan uslubiy yondashuvdan foydalangan holda bajarildi.

Bunda geografik o'rin, tabiiy sharoit va resurslar aholi xo'jaligidagi ahamiyati nuqtayi nazaridan baholandi.

Darslikni yozishda mualliflar Birlashgan Millatlar Tashkiloti, Xalqaro valyuta fondi, BMTning Oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi tashkiloti (FAO), BMTning Sanoatni rivojlantirish tashkiloti (UNIDO), “British Petroleum” kompaniyasi, AQSH Geologik xizmati, xorijiy davlatlar statistik boshqarmalarining rasmiy ma'lumotlari, Rossiya Federatsiyasi, AQSH, Yevropa va Osiyo mamlakatlarida nashr etilgan ma'lumotnomalar, statistik to'plamlar, geografik atlaslar va boshqa ilmiy-uslubiy materiallardan foydalandi.

Darslikda dunyo va davlatlar aholisining soni, 1.07.2020-yil holatiga ko'ra, BMT Aholishunoslik byurosining rasmiy ma'lumotlari bo'yicha berilgan.

I bo'lim. Jahonning umumiy tavsifi

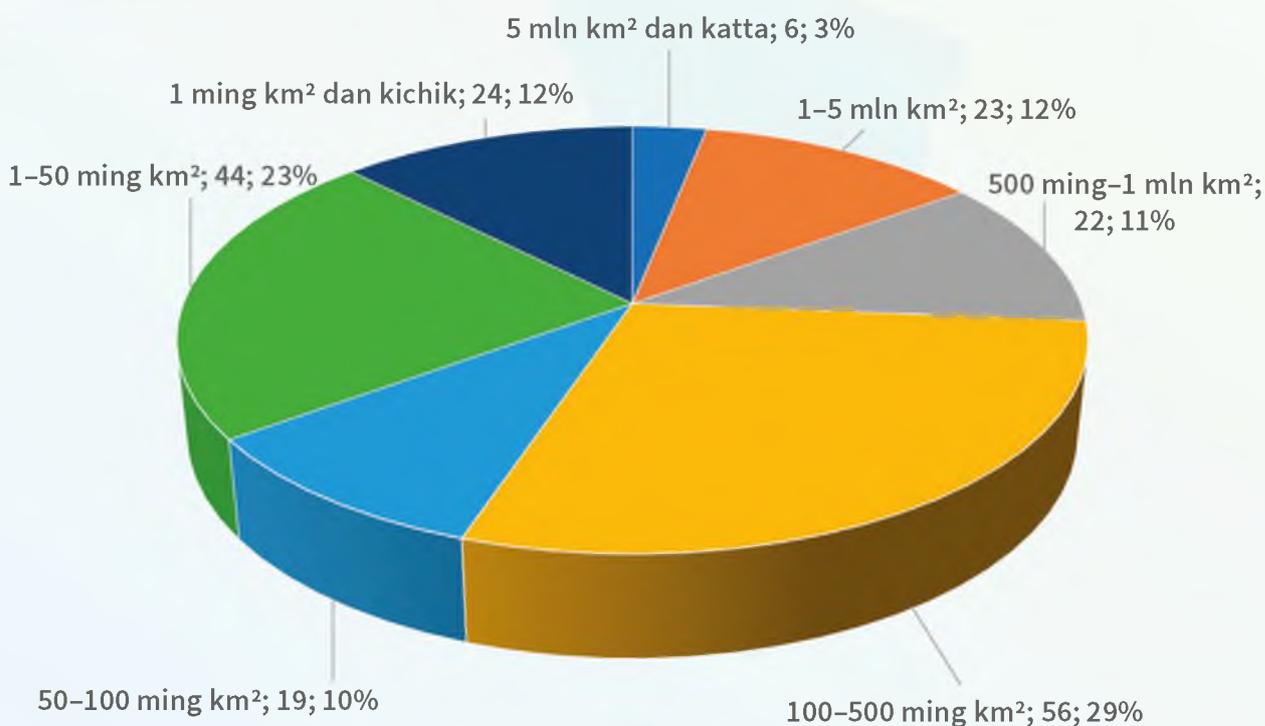
1-bob. Jahonning siyosiy xaritasi

1-§. Jahonning siyosiy xaritasi

 Siyosiy xarita, davlat, Birlashgan Millatlar Tashkiloti, eng yirik va "mitti" davlatlar, orol davlatlar, yarimorol davlatlar, ichki kontinental davlatlar, mustaqil davlatlar.

 Mustaqil davlatning qanday belgilari bor?

Jahonning siyosiy xaritasida 2022-yil boshi holatiga ko'ra jahon hamjamiyati, xususan, Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT) tomonidan mustaqilligi rasman tan olingan 194 ta suveren davlat mavjud. Bulardan 193 tasi BMT faoliyatida a'zo davlatlar sifatida, 1 tasi (Vatikan) esa kuzatuvchi davlat bo'lib ishtirok etadi. Davlatlar bir-biridan turli xususiyatlari bilan ajralib turadi. Bunday muhim jihatlaridan biri hududning kattaligi hisoblanadi. Xususan, 29 ta mustaqil davlatning maydoni 1 mln km² dan katta bo'lib, 12 tasining hududi 2 mln km² dan, 6 tasining maydoni 5 mln km² dan yirikdir (1-rasm).

1-rasm. Hududining kattaligi bo'yicha jahondagi mustaqil davlatlarning taqsimlanishi

Shu bilan birga, dunyodagi davlatlar ichida hududiy kattaligi jihatidan mayda, yoki “mitti” bir guruh davlatlar ham o‘ziga e’tiborni tortadi (1-jadval). Jahonning siyosiy xaritasida maydoni 1 ming km² ga yetmaydigan 24 ta mustaqil davlat bor. Bunday toifadagi davlatlar turli qit’alarda, xususan, Yevropada (Vatikan, Monako, San Marino, Lixtenshteyn va boshqalar), Osiyoda (Maldiv Respublikasi, Singapur, Bahrayn), Amerikada (Sent Kits va Nevis, Grenada, Barbados va boshqalar), Avstraliya va Okeaniyada (Nauru, Tuvalu, Marshall orollari va boshqalar) joylashgan.

1-jadval. Jahonning 10 ta eng yirik va 10 ta eng kichik davlatlari (2022-yil)

Nº	Davlatlar	Hududi (mln km ²)	Nº	Davlatlar	Hududi (km ²)
1	Rossiya	17,1	185	Malta	316
2	Kanada	10,0	186	Maldiv Respublikasi	298
3	Xitoy	9,6	187	Sent Kits va Nevis	261
4	Amerika Qo’shma Shtatlari	9,5	188	Marshall orollari	181
5	Braziliya	8,5	189	Lixtenshteyn	160
6	Avstraliya	7,7	190	San Marino	61
7	Hindiston	3,3	191	Tuvalu	26
8	Argentina	2,8	192	Nauru	21
9	Qozog‘iston	2,7	193	Monako	2
10	Jazoir	2,4	194	Vatikan	0,44

Davlatlar geografik o‘rni nuqtayi nazaridan, birinchi navbatda, dengizga chiqish imkoniyatiga ega hamda bunday imkoniyati yo‘q davlatlarga bo‘linadi. Dengizga chiqish imkoniyati bor davlatlar orasida esa orol, yarimorol va dengizbo‘yi kontinental davlatlar ajratiladi (2-rasm). Dunyo okeani va uning dengizlariga bevosita tutash bo‘lmagan davlatlar **ichki kontinental davlatlar** guruhini tashkil etadi. Bunday geografik joylashuvga ega davlatlar jahon siyosiy xaritasida 44 ta. O‘zbekiston Respublikasi ham ichki kontinental davlat hisoblanadi.

Davlatlarning geografik o‘rniga ko‘ra guruhlari

Dengizga chiqish imkoniyati bor davlatlar (jami 150 ta)

Orol davlatlar

Indoneziya, Yaponiya, Shri Lanka, Buyuk Britaniya, Irlandiya, Madagaskar, Kuba, Yamayka va boshqalar.

Yarimorol davlatlar

Saudiya Arabistoni, Ispaniya, Italiya, Koreya Respublikasi, Vetnam va boshqalar.

Dengizbo‘yi kontinental davlatlar

Fransiya, Germaniya, Xitoy, Misr, AQSH, Kanada, Avstraliya va boshqalar.

Dengizga chiqish imkoniyati yo‘q (ichki kontinental) davlatlar (jami 44 ta)

Avstriya, Belarus, Qozog‘iston, O‘zbekiston, Afg‘oniston, Mongoliya, Chad, Efiopiya, Uganda, Boliviya va boshqalar.

2-rasm. Davlatlarning geografik o‘rniga ko‘ra tasniflanishi

Jahonning hozirgi siyosiy xaritasi turli tarixiy jarayonlar ta’sirida shakllangan. Bular ichida Birinchi va Ikkinchi Jahon urushlari, mustamlaka tizimining yemirilishi, sotsialistik tuzumning barham topishi

alohida e'tiborga loyiqdir. Ushbu tarixiy voqealar ta'sirida XX va XXI asrlar mobaynida dunyoda mustaqil davlatlar soni muntazam o'sib keldi (2-jadval).

2-jadval. Mustaqil davlatlar sonining o'zgarib borishi (1900–2022-yillar)

Hudud	Mustaqil davlatlar soni				
	1900-y.	1945-y.	1990-y.	2000-y.	2022-y.
Yevropa	24	31	33	43	44
Osiyo	9	18	40	47	48
Afrika	4	3	52	53	54
Amerika	20	22	35	35	35
Avstraliya va Okeaniya	0	2	12	13	13
Jahon	57	76	172	191	194

Jahon siyosiy xaritasida zamonaviy tarixiy davrda, ya'ni 1990-yildan keyin eng katta o'zgarishlarni keltirib chiqargan voqea — 1991-yil sobiq Sovet Ittifoqining parchalanishi bo'ldi. Buning natijasida 15 ta yangi mustaqil davlat vujudga keldi: Armaniston, Belarus, Estoniya, Gruziya, Latviya, Litva, Moldova, Ozarbayjon, Qirg'iziston, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Tojikiston, Turkmaniston, Ukraina, O'zbekiston.

Yevropada 1991–1992-yillarda Yugoslaviyaning parchalanishi natijasida Sloveniya, Xorvatiya, Bosniya va Gersegovina hamda Makedoniya (2019-yildan Shimoliy Makedoniya deb ataladi) davlatlari mustaqillikka erishdi. Yugoslaviya tarkibida o'shanda faqat Serbiya bilan Chernogoriya qoldi. 2006-yili esa Chernogoriya Serbiyadan ajralib, mustaqil davlatga aylandi.

1993-yil 1-yanvar kuni Chexoslovakiya davlati o'rnida Chexiya va Slovakiya mustaqil respublikalari tashkil topdi.

Jahon siyosiy xaritasidagi bu o'zgarishlar xalqaro sotsialistik tuzumning barham topishi bilan bog'liq. Shuningdek, ushbu jarayon bilan bog'liq ravishda 1990-yil Yevropada ikki nemis davlati (Germaniya Federativ Respublikasi va Germaniya Demokratik Respublikasi) qo'shilishi natijasida yagona Germaniya Federativ Respublikasi, Osiyoda esa Yaman Arab Respublikasi va Yaman Xalq Demokratik Respublikasi birlashib, yagona Yaman Respublikasi tashkil etildi.

Boshqa siyosiy jarayonlar ta'sirida ham jahon siyosiy xaritasida yangi suveren davlatlar paydo bo'lishi davom etdi. Afrikada 1993-yil ko'p yillik urush natijasida Eritreya Efiopiya tarkibidan ajralib, mustaqil davlat maqomiga ega bo'ldi. Okeaniyada 1994-yil Palau davlati AQSH nazorati ostidagi hududdan mustaqil davlatga aylandi. Janubi-sharqiy Osiyoda 2002-yil Sharqiy Timor mustaqil davlatlar qatorini kengaytirdi. Afrika qit'asida 2011-yil 9-iyulda Sudan tarkibidan Janubiy Sudan davlati ajralib chiqdi. U hozirgi paytda dunyodagi eng yosh mustaqil davlat hisoblanadi.

Savol va topshiriqlar

- 1 Yozuvsiz xaritada harflar bilan qaysi davlatlar ko'rsatilganini aniqlang.

- 2 Darslik ilovasi va atlasdagi jahonning siyosiy xaritasidan foydalanib Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika qit'alarida joylashgan eng yirik va eng kichik 5 tadan davlat nomini daftaringizga yozing hamda yozuvsiz xaritada belgilang.
- 3 Quyidagi jadvalda berilgan davlatlarni geografik o'rin xususiyatlariga qarab orol, yarimorol, dengizbo'yi kontinental hamda ichki kontinental guruhlariga ajrating.

Irlandiya	Misir	Mongoliya	Madagaskar	Norvegiya	Kuba	Vetnam	Polsha
Xitoy	Boliviya	Ispaniya	O'zbekiston	Fransiya	Avstriya	Italiya	Fiji

- 4 Jahonning siyosiy xaritasidan Yevropa, Osiyo, Afrika va Okeaniyadagi eng yangi (1990-yildan keyingi davrda mustaqillikka erishgan) mustaqil davlatlarni toping.

Iqtimoiy-iqtisodiy rivojlanish, yalpi ichki mahsulot, rivojlangan mamlakatlar, rivojlanayotgan mamlakatlar, "Katta yettilik" guruhi.

Iqtimoiy-iqtisodiy rivojlanish deganda nimani tushunasiz?

Yalpi ichki mahsulot (YIM) mamlakatning iqtisodiy salohiyatini ifodalovchi asosiy ko'rsatkich hisoblanib, u muayyan davrda mamlakat hududida yaratilgan pirovard mahsulot va xizmatlarning bozor narxidagi qiymatini ifodalaydi.

2-§. Jahon mamlakatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanganligi bo'yicha tasnifi

Jahon mamlakatlarning eng muhim belgilaridan biri ularning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish darajasidir. Davlatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanganini baholash uchun bir qancha mezonlar qo'llanadi.

Bu mezonlardan asosiylari:

- yalpi ichki mahsulotning umumiy va aholi jon boshiga nisbatan hajmi;
- milliy iqtisodiyotning tarmoqlar tarkibi;
- mamlakat eksportining tovar tarkibi;
- turli ko'rsatkichlar bilan belgilanadigan aholining turmush sifati.

Jahon mamlakatlari yuqoridagi mezonlar asosida BMT tomonidan 3 ta yirik blokka bo'linadi: *rivojlangan*, *rivojlanayotgan* va *o'tish iqtisodiyotidagi* mamlakatlar.

Rivojlangan mamlakatlar qatoriga Yevropadagi ko'plab davlatlar (Sharqiy Yevropadan tashqari), AQSH, Kanada, Yaponiya, Avstraliya, Yangi Zelandiya, Isroil, Koreya Respublikasi, Singapur va Janubiy Afrika Respublikasi kabi davlatlar kiradi. Bu davlatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi bir qator jihatlarida namoyon bo'ladi (3-jadval).

3-jadval. Rivojlangan mamlakatlarning asosiy belgilari

YIMning aholi jon boshiga qiymati	• 25 000 AQSH dollaridan ortiq
Milliy iqtisodiyotning tarmoqlar tarkibi	• Zamonaviy texnologiyalarga asoslangan qayta ishlash sanoati yuqori darajada rivojlangan
Mamlakat eksportining tovar tarkibi	• Eksport tarkibida tayyor mahsulotlar yetakchilik qiladi
Aholining turmush sifati	• Aholining daromadlari, salomatlik va savodxonlik darajasi juda yuqori

Rivojlangan mamlakatlar orasida ulkan iqtisodiy salohiyati va ishlab chiqarish hajmi bilan "Katta yettilik" guruhini tashkil etuvchi davlatlar jahon miqyosida alohida ajralib turadi. Ushbu guruhga AQSH, Kanada, Yaponiya, Germaniya, Fransiya, Buyuk Britaniya hamda Italiya kiradi. Bu mamlakatlar xalqaro iqtisodiy va siyosiy munosabatlar tizimida muhim o'rin tutadi (4-jadval).

Osiyo, Afrika, Amerika hamda Okeaniyaning aksariyat mamlakatlari rivojlanayotgan mamlakatlar blokiga kiradi. Jahon aholisining juda katta qismi (2020-yil ma'lumotlariga ko'ra, 6,5 milliard kishi) yashaydigan bu davlatlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish darajasi va xususiyatlari bilan bir-biridan ancha farq qiladi. Shuning uchun ham rivojlanayotgan mamlakatlar bir nechta guruhlariga bo'linadi. Xususan, jahon iqtisodiyotida tayanch rivojlanayotgan mamlakatlar, neftni eksport qiluvchi mamlakatlar hamda yirik industrial-agrar mamlakatlar muhim ahamiyatga ega.

Ulkan tabiiy-resurs, demografik va iqtisodiy salohiyatga ega Xitoy, Hindiston, Braziliya va Meksika *tayanch rivojlanayotgan mamlakatlar* guruhini tashkil qiladi (4-jadval).

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com vab-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza456, nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

10-sinf Geografiya darsligini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali vab-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Darsliklarning elektron varianti**
- 9. Maktab ish hujjatlari**
- 10. Direktor ish hujjatlari**
- 11. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 12. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 13. Psixolog hujjatlari**
- 14. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 15. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 16. Besh tashabbus hujjatlari**
- 17. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**